N°. 285. 1854.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Vrijdag 28 November.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT

BELGIË. — In de zitting der belgische afgevaardigden van gisteren heeft de minister van financiën, *d'Huart*, een ontwerp aangeboden dat tot wijziging streki van de bepaling in de wet op het muntwezen, 't welk geen verschil van gewigt voor de koperen munt toelaat. De minister oordeelde namelijk, om het verlies te zien komen, dat uit het buiten omloop brengen van de cents en halve cents zou voortspruiten, had uitgedacht, om van die stukken centimes en twee centime-stukken te laten slaan, 't geen eene aanmerkelijke besparingig zou daarstellen.

— In den *Emancipation* leest men het volgende: » De deputatie der katoen-industrie is te Brussel gekomen. Zij stelt op dit oogenblik nieuwe pogingen bij het gouvernement en de kamers in het werk, opdat het wet-ontwerp worde bespoedigd, 't welk dezen nijverheids tak uit den kritieken toestand waarin dezelve zich bevindt redden moet. Reeds zijn de treurmaren wegens dien sedert eenige dagen spreekt verontrustend: twee katoenspinnerijen hebben hunne betalingen geschorst, een derde heeft gelijkwidderd; andere etablissementen van den eersten rang verminderen het werk, en het laat zich allezins aanzien, dat ongelukkigerwijs bij het naderend winter-saizoen talrijke fabrieken den arbeid zullen staken. Reeds lang hebben wij voorzien, dat het weifelen om een of anderen partij te kiezen onvermijdelijk tot den tegenwoordigen staat van zaken moest leiden, in weerwil van de pogingen der fabrikanten, om hunne fabrieken gaande te houden. Het gouvernement zou zich schuldig maken, zoo het de eerste hand tot herstel niet aan het werk slaat; blijft het in gebreke, dan mogen de leden van de kamer het doen."

— Ten gevolge van de menigvuldige diefstallen, die tegenwoordig dagelijks in de omstreken van Brussel plaats grijpen, is er last gegeven aan de besturen der omliggende gemeenten, om in gemeenschap met de gendarmerie nachtelijke patrouilles door de bewoners der gemeenten in derzelver uitgestrektheid te laten houden.

— Volgens *le Franc Parleur* was niet lord *Grey*, maar de burggraaf *Northland* Valenciennes gepasseerd, aan Parijs gezonden. — Luidens de brusselsche bladen wordt lord *Brougham* te Brussel verwacht, om vervolgens naar Parijs te gaan, waar hij tot de opening van het parlement zou blijven.

— Te Antwerpen waren gisteren genoteerd: Belg 97¾; Nap. 89; Sp. perpet. 44⅝; 3 pCt. 27; Braz. 78.

De londensche berigten tot den 23sten loopende, melden, dat de Koning en Koningin dien morgen van Londen naar Brighton weder vertrokken waren; woensdag zou de Koning te Londen terug zijn. Alvorens derzelfs vertrek had Z. M. een lang onderhoud met den hertog *van Wellington* gehad.

— De nieuwe leden der tresaurie waren naar men vernam de volgende: de hertog *van Wellington*, de lords *Rosslyn, Ellenborough* en *Maryborough* sir *John Beckett* en de heer *Planta*, met lord *Granville Levison* tot secretaris. — De hertog *van Wellington* arbeidde dagelijks op het bureau van de binnenlandsche zaken.

De engelsche gezant aan het Weener hof, sir *Frederic Lamb*, was te Londen aangekomen.

In de herberg *de Kroon en het Anker* was den vorigen avond eene tweede bijeenkomst gehouden, waarin men zich met veel heftigheid tegen lord *Wellington* en tegen het dagblad de *Times* uitmaakte, dien laatsten van kleur, uitgelaten had. Een honderdmer van dit blad was in duizend stukken verscheurd. De ontstuimige vergadering had ten laatste de volgende besluiten genomen: dat men in het plotselijk aangekomen tory-ministerie de gezindheid zag van den gang der hervorming te stuiten, en dat zij alle wettige middelen in hare magt zou in 't werk stellen om 's volks regten en belangen en daardoor tevens een goed en goedkoop ministerie te verzekeren; dat zoowel dit ministerie welk ook verpligt was ten spoedigste het stemrecht meer uitbreiding te geven, kortaan dus van het parlement en de geheime stemming te voeren.

Ter beurze van den 22sten waren genoteerd gewerd: 5 pCt. consols 91¼; Ned. 2½ pCt. 52⅝; Portugal 35⅞; Cortes 34⅞; Braz. 78⅞.

FRANKRIJK.

Parijs, den 24sten November.

Het hof der pairs heeft heden morgen zitting gehouden. Men wil dat een aantal leden afwezig zijn.

Het *Journal des Débats* verzekert dat de ministers, die tevens leden van de kamer van afgevaardigden zijn, geen oogenblik getwijfeld hebben, zich ten gevolge hunner nieuwe benoeming aan eene herkiezing te onderwerpen, en dat alzoo eerstdags de ordonnantien, waarbij de kieskollegien, die zij vertegenwoordigen, worden bijeengeroepen, het licht zullen zien.

Men wil dat een der eerste voordragten aan de wetgevende kamers zal strekken om de schadeloosstelling te regelen, die het Fransch gouvernement aan de Vereenigde Staten schuldig is, en die vroeger tot de verwijdering van de HH. *de Broglie* en *Sebastiani* aanleiding gaf.

— Het dagblad van Madrid van den 12den bevat het dekreet, waarbij de generaal *Llander* tot minister van oorlog is benoemd. Men wilde dat hij als kapitein-generaal van Katalonien door den generaal *Valdes* zoude vervangen worden, terwijl deszen de generaal *Centeras* te Valencia zoude opvolgen. Overigens bevestigt het zich, dat de nieuw benoemde minister dadelijk, zelfs nog voor dat hij Barcelona had verlaten, aan den generaal *Mina* heeft geschreven, om aan deszen zijne inzigten over den oorlog tegen de insurgenten bloot te leggen, en hem zijne hulpe medewerking toe te zeggen. Deze maatregel had te Madrid eenen zeer gunstigen indruk gemaakt.

— De wijziging van het Engelsch ministerie geeft bij voortduring aan de oppositie-bladen aanleiding tot allerlei gissingen en redeneringen, die voor het grootste deel ten doel hebben te betoogen, dat men meer dan ooit zich tot verdediging van de beginselen der Julij-omwenteling moet wapenen. De overeenstemming die vroeger tusschen de beide gouvernementen plaats had, en de liberale geest die het Engelsch bestuur destijds bezielde kon men, meenen zij, als eenen waarborg beschouwen, dat die beginselen niet gekrenkt zouden worden vergeten; doch thans daar de hertog *van Wellington*, de gezworen vijand van Frankrijk te Londen aan het hoofd staat, en in het Fransch ministerie lieden zitting hebben, die in 1813 de nationale zaak durfden verlaten, is het meer dan tijd om op zijne hoede te zijn; maar schijnt zij het veiligst dat deze staatslieden door andere meer erkende vrienden des vaderlands worden vervangen.

— Het *Journal des Débats* wijdt heden voor 't eerst een uitvoerig artikel aan de jongste besluiten der Duitsche bondsvergadering. Het oordeel van het ministerieel blad is niet gunstig, daar hetzelve deze besluiten, of liever de instelling van een scheidsgeregt, als eene beperking, zoo niet als eene geheele vernietiging der constitutien beschouwt, en daarenboven ook de onafhankelijkheid der vorsten daardoor in gevaar ziet gebragt. De omstandigheid dat Oostenrijk en Pruissen, geen vertegenwoordiging hebbende, nimmer in het geval kunnen komen de uitspraak van het scheidsgeregt in te roepen, ofschoon beider gedelegeerden het verschil dat in andere staten mogt rijzen, zullen helpen beslissen, is de hoofdgrond, waarop dit betoog is gebouwd.

— Heden (24 *November*) waren genoteerd 5 pCt. kont. 105,75; op tijd 105,90; 3 pCt. kont. 77,50; op tijd 77,55; Nap. zonder kont. 0,55; Sp. perpet. 45¼; 3 pCt. 27¼; Cortes 39¼.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE, den 27sten November.

Gisteren zijn de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal vergaderd geweest, en wel over de ingekomen antwoorden der Regering, omtrent de voordragten van wet op de grondbelasting, en het begrootingen van ontvangsten en uitgaven voor het volgende jaar. Heden zullen de afdeelingen over dezelfde onderwerpen alsmede over het ontwerp van wet op de wachtgelden bijeen komen.

— Naar men vernoemt zijn alle de bedenkingen, in de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, nopens de begrootingswetten van uitgaven en middelen voor 1855 gemaakt, bij de regering ernstig overwogen geworden, en moet haar gevoelen te dien aanzien aan de Kamer ingedeeld inhouden, dat zij op den weg van de nu reeds zoo ruim uitgevoerde bezuinigingen niet zal stilstaan, en het aanwenden derzelve bij alle gepaste gelegenheden eene hoofdzaak der regering blijft uitmaken; dat hetgeen waarlijk zoude zijn als zeker te stellen, dat de belangen van het landbestuur ook de geheele volgende dienst zullen verzekerd zijn, zoo alles gedaan kunnen worden bij het toestaan van de gedane aanvragen, dat de regering zich wel moet voorbehouden, om onder anderen, dit middel te beproeven, de medewerking der Staten-Generaal, het bekomen van [illegible] middelen aan te vragen; dat men het voor als nog niet [illegible] het gemelde oogenblik is geboren, om de vergadering [illegible] middelen van de overzeesche bezittingen bloot te leggen [illegible] lijk is, bij eene splising van gewone en buitengewone [illegible]

onzen tegenwoordigen stand te maken, en men gemeend heeft het terugkeeren ten deze tot de regelen der grondwet voor als nog, en tot eene nadere vestiging onzer zaken, te mogen verschuiven; dat de door eene der afdeelingen genitte wensch tot herziening van het militaire wetboek en de proces-orde bij de militaire regtbank door de regering in aandacht zal worden gehouden; dat de Staten der Provincien, waar nog districts-commissarissen bestaan, bereids over de al of niet noodzakelijkheid van het behoud derzelve zijn gehoord, en zich allen stellig hebben verklaard voor het behouden van die ambtenaren, en het voortdurend brengen der kosten van die instelling ten laste van de algemeene staatsbegrooting; dat de regering zeker (wel overwogen) om ter bekwamer tijd de nodige bepalingen tot verbetering der wetgeving op het stuk der schutterijen en van de landmilitie te ontwerpen; dat men erkent, dat de bestaande wettelijke bepalingen op het stuk der jagt eene herziening noodig hebben; en deze herziening werkelijk het onderwerp van beraadslagingen uitmaakt, welke echter, door de onmiskenbare moeijelijkheid der zaak nog geene genoegzame rijpheid hebben verkregen, om daartoe een voorstel aan de Staten-Generaal te kunnen doen; dat het korps mariniers op zich zelf, volgens 's Konings besluit van 7 April 1834, n°. 93, tot op 1500 man gebragt moet worden; dat de noodzakelijkheid tot deze uitbreiding zich heeft doen gevoelen als eenig middel om te voorzien in de vereischte detachementen aan boord van Zijner Majesteits schepen en vaartuigen van oorlog, en om die detachementen van tijd tot tijd te kunnen afwisselen, en dat zelfs bij zoodanige sterkte de mariniers bijna gedurig geëmbarqueerd zullen moeten blijven, waarin dan ook de reden moet worden gezocht van den weinigen lust, om zich bij dat korps te verbinden, en het alzoo onvoltallig blijven van hetzelve, waardoor veroorzaakt is, dat de aan wal blijvende mariniers ongenoegzaam zijn voor de bewaking der maritime etablissementen, vooral te Vlissingen en aan Willemsoord. Nog is aan de vertegenwoordigers te kennen gegeven, dat de regering het oog gevestigd houdt, op de wijzigingen welke het handelsstelsel in naburige Staten ondergaat, en het tegenwoordig tijdstip nog niet geschikt acht om het tarief van regten aan eene algemeene herziening te onderwerpen; dat eerst dan, wanneer de vrede daar zal wezen, het stelsel van verdediging van dezen Staat voor het vervolg zal zijn te bepalen, en alzoo ook de kosten, welke daarmede zullen zijn gepaard, op eenen vasten voet te regelen, en men het dus met vele leden eens is, dat de sommen, voor de dienst van oorlog over 1835 uitgetrokken, niets, ten opzigte van latere tijden, vaststellen, doch dat men, omtrent den wensch, dat bij vervolg de kosten van oorlog niet hooger dan tot op negen of acht millioenen worden opgevoerd, echter geloofd van nu af aan te kunnen aanmerken, dat het wel niet mogelijk zal zijn aan dien wensch te voldoen, daar het toch niet uit het oog mag worden verloren, dat eene verminderde uitgestrektheid van het grondgebied niet tot eene vermindering van strijdkrachten is dezelfde evenredigheid zal leiden, en dat indien men, in tijd van nood, op de schutterijen zal kunnen en mogen rekenen, alsdan, in tijd van vrede, de kaders van het staande leger niet blootelijk voor de behoefte van dien tijd mogen en moeten zamengesteld zijn, maar dat daarin steeds de middelen moeten worden gevonden en onderhouden, zoo om bij het eventueel oproepen der in tijd van vrede met verlof zijnde lotelingen van de nationale militie, daaruit in korten tijd een goed bruikbaar geheel te kunnen vormen, als om bij het mobiliseren der schutterijen deze mede al dadelijk bruikbaar te maken door het toevoegen van geoefende en ervaren militairen, en wanneer men eenmaal dit doel wil bereiken, dan meent men met genoegzame zekerheid te kunnen voorspellen, dat de uitgave, waartoe men de kosten van oorlog gebragt wil zien, volstrekt ontoereikend zal wezen; en dat de voortdurende staat van onzekerheid, waaromtrent men nog steeds omtrent de duurzaam te maken inrigtingen verkeert, het overigens allezins wenschelijk doet achten, dat de begrooting voor oorlog over 1835 eenvoudig als eene credietwet wierd beschouwd. Eindelijk heeft men op de vraag, of men met de gevraagde som van elf millioenen de uitgaven voor oorlog gedurende den geheelen loop van het dienstjaar 1835 zal kunnen bestrijden, te kennen gegeven, dat dezelve voor geene toestemmende verzekering vatbaar schijnt, daar deze uitgaven te zeer in onmiddellijke verbinding met den staatkundigen toestand des lands staan, dan dat men met genoegzamen grond de omstandigheden zou durven vooruitloopen; en eindelijk, dat het meer zeker is, dat de regering bij voortduring al het mogelijke en met de eer en veiligheid van Nederland bestaanbare zal aanwenden, tot vermindering der uitgaven voor het departement van oorlog.

— Het blijkt uit een staat, van regeringswege aan de Staten-Generaal overgelegd, dat de belasting op het personeel in het dienstjaar van 1833–34 heeft opgebragt *f* 4,752,243,56, als de huurwaarde *f* 1,146,050,10, deuren en vensters *f* 1,316,208,95½, haardsteden *f* 708,463,44, mobilair *f* 709,663,00½, dienst- en werkboden *f* 553,761,25 en paarden *f* 317,371,61; en de belasting volgens art. 27, § 2 der wet, *f* 725,18. Noord-Braband heeft in die belasting geleverd *f* 396,427,90, als: huurwaarde *f* 83,367,83, deuren en vensters *f* 106,407,43, haardsteden *f* 68,850,43½, mobilair *f* 59,270,11½, dienst- en werkboden *f* 53,910, paarden *f* 24,512,50 en belasting, volgens art. 27, § 2 der wet *f* 109,54.

Het bedrag der grondbelasting over het jaar 1834, met 16 opcenten, heeft voor Noord-Braband bedragen *f* 213,373,64½ voor gebouwde en *f* 759,786,54½ voor ongebouwde eigendommen; te zamen *f* 973,160,19; en over het jaar 1835, met 10 opcenten, *f* 206,576,70 aan gebouwde eigendommen, *f* 765,837,60 aan ongebouwde eigendommen; te zamen *f* 972,414,30. De hoofdsom der belasting heeft over 1834, in Noord-Braband opgebragt *f* 838,931,20, de opcenten *f* 134,228,99; te zamen *f* 973,160,19. Voor 1835 heeft de grondbelasting opgeleverd *f* 884,013, aan hoofdsom, en *f* 88,401,30 aan opcenten; te zamen *f* 972,414,30; derhalve minder bedragende, dan voor 1834, *f* 745,89.

— Volgens berigt van den Helder dd. 23sten dezer is Zr. Ms. korvet van Speyk, kapt. ter zee *van Straalen*, dienaangaande uit Texel naar Batavia gezeild.

Op den 22sten dezer is te Zwolle het lijk van wijlen den heer Mr. J. ... met buitengewone plegtigheid ter aarde besteld. De gouverneur en de gedeputeerde staten, het stedelijk bestuur en verdere autoriteiten volgden de lijkstoet, welke door 12 fraai uitgedoste ruiters om de stad omgeven en door ruim 400 kinderen uit de scholen der zwoleusche armen-inrigting voorafgegaan werd. Aan het graf werd door deze kinderen een lijkzang gezongen, terwijl de heeren Mr. *J. H. Sandberg* en Dr. *G. H. van Senden* lijkredenen uitspraken. Dien zelfden dag heeft de regering van Zwolle een besluit genomen, dat er ter eere van den overledenen een eenvoudig en gepast gedenkteeken bij zijn graf zal worden opgerigt.

— Uit Cleve schrijft men dat het aan den burgemeester en tevens hoofd der politie *Onderlijk* gelukt is de makers en verspreiders van sedert lang in omloop zijnde valsche Nederlandsche dubbeltjes op het spoor te komen; en dat dien ten gevolge twee personen te Keulen en drie te Cleve in hechtenis waren genomen.

— De heer kapitein *B. J. Reiffardt*, wien het charakter van non-activiteit toegestaan is, was niet, zoo als in een onzer vorige nommers gemeld is, tijdelijk dienende kapitein, maar wel, kapitein, tijdelijk dienende plaatsmajoor en de vesting Vlissingen.

De regtstreeksche berigten heden uit Londen ontvangen loopen tot den 23sten dezer, en bevestigen hoofdzakelijk het gisteren medegedeelde. De algemeene aandacht schijnt zeer gespannen op de vraag, of het nieuw ministerie het parlement al dan niet zal ontbinden. Ofschoon men meermalen heeft aangekondigd, dat ook hieromtrent, vóór de aankomst van sir *R. Peel*, geen besluit zal worden genomen, begint men reeds in de vooronderstelling, dat er eene ontbinding zoude volgen, de punten te behandelen, welke de nieuwe leden van het Huis der Gemeenten ter behartiging moeten worden aanbevolen. Zoo wordt er veel geschreven over de noodzakelijkheid om aan den ongelukkigen toestand van Ierland een einde te maken, en onder anderen voorgeslagen, dat de parlementsleden zich zullen hebben te verbinden, de geheele afschaffing der tienden in Ierland door te drijven; en voorts te stemmen voor de hervorming der heerschende kerk door het afschaffen der pastorijen in gemeenten, waar niet eene bepaalde protestantsche bevolking gevonden wordt; voor het verleenen eener toelage aan de katholijke geestelijkheid; voor het invoeren van een stelsel van opvoeding en onderwijs in ieder kerspel; voor eene gelijke landelijke belasting, door de landeigenaars te betalen, en voor het maken eener gedwongene voorziening in de behoeften der armen. Het is langs dezen weg dat men de rust meent te herstellen.

Eenige Engelsche dagbladen uiten den wensch dat Vorst *Talleyrand* niet naar Londen zal terugkeeren; daar zij aan hem en aan eenige andere leden van het corps diplomatique, den val van het vorig ministerie grootendeels toeschrijven.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 24sten November.

De Keizer van Rusland heeft bij ukase van den 16den October bepaald, dat aan alle inwoners van Polen, die zich, als deel gehad hebbende aan den opstand, buiten de grenzen van het Rijk bevinden en tot nog toe niet getracht hebben genade te verwerven of verlof te bekomen om naar Rusland weder te keeren, ten einde zich wegens hun gedrag voor de regtbanken te verdedigen, zonder onderscheid van rang of stand, voor altijd het terugkeeren naar Rusland of het overschrijden der Russische grenzen ontzegd is. Van de zoodanigen zullen geene smeekschriften meer worden aangenomen; hunne goederen zullen verbeurd verklaard worden, en met elk hunner, die het wagen mogt in het geheim de grenzen des Rijks te passeren, zal gehandeld worden even als met reeds overtuigde misdadigers van staat.

— Op den 17den dezer is de groote raad van het kanton Bern, in hare winter-zitting bijeen gekomen. Bij die gelegenheid heeft het kantonnaal bestuur, bij monde van den heer *von Tscharner*, deszelfs gevoelen blootgelegd over de zaak der vreemde handwerkslieden en zich hitter over de gedragingen van het voorzittend kanton beklaagd. Daar men zich overtuigd had dat er van het boudgenootschappelijk bewind geene medewerking te wachten was om het gerezen geschil op eene behoorlijke wijze uit den weg te ruimen, verklaarde hij dat de regering over de bewuste zaak met het voorzittend kanton niet verder in onderhandeling zoude treden, doch dat men waarschijnlijk aan de zwitsersche gezanten te Weenen en te Parijs eene memorie zoude zenden, waarin de handelwijze van Bern werd toegelicht, om die aan de belanghebbende regeringen in te dienen. Mogt het hierdoor niet gelukken aan het misverstand een einde te maken, dan zou men zich troosten met het bewustzijn van wel en naar den zin des volks gehandeld te hebben, en zich verlaten op de magtige vriendschap, welke dit kanton nog steeds in en buiten het eedgenootschap kondt rekenen.

— Men wil dat de meeste der spaansche uitgewekenen, die te gelijk met don *Carlos* genoodzaakt waren het Portugeesch grondgebied te verlaten, in de Noordelijke havens van Duitschland aan wal werden gebragt, zich thans naar Genua begeven, om aldaar mede te werken tot eene expeditie die ten behoeve van genoemden Vorst wordt uitgerust.

Graanmarkt te Amsterdam.

WOENSDAG, den 26sten November.

TARWE. — Met weinig handel: 131 ℔ puike N. houte Poole *f* 222; - 133 Lubecker *f* 178; - 128 Holst. *f* 165.

BOGGE. — Als boven: 125 ℔ Wismar *f* 146.

GARST. — Prijshoudende: 111 ℔ Holst. *f* 107 bij partij.

HAVER. — Met veel handel en *f* 2 hooger: 74 ℔ N. Voer *f* 75; - 83 Groning. *f* 90; - 87 ditto aan de Zaan *f* 91; - 72 Voer *f* 76; - 81 fijne *f* 90; - 86 dikke *f* 92.

BOEKWEIT. — Prijshoudend: 121 ℔ N. Gron. Veen *f* 122.

*** Mijne teedergeliefde Echtgenoote ANNA MARIA OERS, beviel heden morgen van eene welgeschapen DOCHTER.

's Hage 26 Nov. 1834. J. G. SPRENGERS.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.